

slovenska
filharmonija

VIP 2

abonma 2021/22

Marko Ozbič
dirigent

VOKALNO-INSTRUMENTALNI
PROGRAM

Zlato in srebro

Tradicionalni novoletni koncert

1. januar 2022 ob 18.00

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

George Pehlivanian dirigent

Klemen Leben harmonika, **Peter Napret** citre

Spored **Rezniček** | **Parma** | **Waldteufel** | **Leben** | **Lehár** |

Fučík | **Avsenik** | **Koder** | **J. Strauss** | **Hellmesberger st.** |

Smetana | **Lachenmann**

Vstopnice so na voljo na blagajni Cankarjevega doma.

5 % popusta ob spletnem nakupu www.cd-cc.si

7. Filharmonični festival baročne glasbe

Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Le Concert Spirituel

14. januar 2022 ob 19.30

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent

Spored **Rameau** | **Leclair** | **Saint-Georges** | **Gossec**

Les Nations

21. januar 2022 ob 19.30

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent

Spored **Fritz** | **Giornovich** | **Rameau** | **Almeida** | **Telemann**

Zgodba o baročni modi (DA! 3)

22. januar 2022 ob 11.00

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent, **Žiga Faganel** violina

Franci Krevh, **Urška Bernik** povezovalca

Spored **Almeida** | **Telemann** | **Rameau**

À la Händel (VIP 3, Otvoritev 5. Zimskega festivala)

28. januar 2022 ob 19.30

Zbor in Orkester Slovenske filharmonije

Bart Van Reyn dirigent, **Julia Doyle** sopran

Griet De Geyter sopran, **Barbara Kozelj** mezzosopran

Spored **Bach** | **Ferrandini** | **Händel**

Zbora
Slovenske
filharmonije

VIP 2

abonma 2021/22

Dar srca

17. december 2021 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine

Slovenska filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije

Orkester Slovenske filharmonije

Marko Ozbič dirigent

Jože Vidic bariton

Polona Plaznik sopran

Katarina Lenarčič mezzosopran

Darja Vevoda alt

Rok Ferenčak tenor

Tomaž Štular bas

Jerica Bukovec priprava zbora

Miran Kolbl koncertni mojster

VOKALNO-INSTRUMENTALNI
PROGRAM

Fanny Hensel (Mendelssohn Bartholdy)

(1805–1847)

Lobgesang – *Meine Seele ist stille* (1831)

Hvalnica – Le k Bogu teži moja duša

Introduzione pastorale | Pastoralni uvod – Andante con moto

Chor | Zbor

Rezitativ | Recitativ

Aria | Arija

Schlußchor | Sklepni zbor

Einojuhani Rautavaara (1928–2016)

Die Liebenden (1958–59/1964)

Zaljubljenca

Liebes-lied | Ljubezenska

Der Schauende | Opazovalec

Die Liebende | Zaljubljenka

Der Tod der Geliebten | Smrt ljubice

VIP

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847)

Magnificat, MWV A2 (1822)

Moja duša poveljučuje Gospoda

Magnificat | Moja duša poveljučuje Gospoda – Allegro

Quia respexit | Kajti ozrl se je na nizkost svoje služabnice

Et misericordia | Njegovo usmiljenje je iz roda v rod – Adagio

Fecit potentiam | Moč je pokazal s svojo roko

Deposuit potentes | Mogočne je vrgel s prestolov

Gloria Patri | Slava Očetu

Sicut erat | Kakor je bilo v začetku

Koncert snema in neposredno prenaša program Ars –
3. program Radia Slovenija.

ARS

Ko razmišljamo o glasbeni družini Mendelssohn, o njenih glasbeno nadarjenih otrocih, ne le o Fanny in Felixu, saj sta bila glasbenika tudi njuna sestra in brat, ne moremo mimo vzporednice z družino Mozart. Genialni niso bili le otroci obeh družin, redko osveščeni so bili tudi njihovi starši, v njihovem času navzven in izveh hišnih zidov predvsem očetje, ki so posebne darove svojih otrok prepoznali ter jih premišljeno gojili in razvijali. A drugačna pri obeh družinah sta bila kraj in okolje, kjer sta živeli, tudi čas, ki je določal življenje Mendelssohnovih, je bil drugačen od utripa Mozartovih v Salzburgu.

Mendelssohnovi so živeli v hanzeatskem Hamburgu, a so se, ko sta Fanny in Felix štela šest in dve leti, zaradi vpliva takratnih napoleonovskih vojaško-političnih eskapad na življenje družine preselili v Berlin. Družina široko razgledanega in premožnega judovskega bankirja Abrahama je prepoznala izjemno nadarjene štiri otroke in jim omogočila najboljšo, ne le glasbeno izobrazbo, takrat dostopno le družbeni eliti. Prva učiteljica glasbe je bila mati Lea, korenine njenih glasbenih znanj pa so prek njene matere posredno segale do Bachovih sinov. Fanny in štiri leta mlajši Felix sta živela v navdihujočem, umetnosti polnem družinskem okolju, v katerem je bila sinagogalna glasba del judovsko tradicionalnega družinskega utripa in siceršnjega otroštva, nič manj nevsakdanji pa so bili stiki družine z znanimi osebnostmi tistega časa, ki so se zbirali pri Mendelssohnovih. Še odraščajoča Fanny in Felix sta srečala Goetheja, v eno svojih dram pa je Lessing vključil starega očeta družine Mendelssohn, razsvetljenskega filozofa Mojzesa.

Starša Mendelssohn sta bila tudi pozitivno preračunljiva. Zaradi boljše vključitve svojih otrok v prusko družabno okolje sta se odločila za prestop v krščanstvo oziroma v evangeličansko reformirano cerkev. Ko je bila Fanny stara deset in Felix šest let,

VIP

so bili vsi štirje otroci krščeni, družina pa je privzela dodaten priimek Bartholdy. Z glasbo je živila vsa družina, ne le otroci, igrali so različna glasbila in jih pri muziciranju med seboj menjali. Skoraj vse, kar sta še tako mlada Fanny in predvsem Felix skomponirala, je postalo del družinskega družabnega življenja, utrip nedeljskih domačih koncertov, pa tudi javnih prireditev, saj oče res ni varčeval in je v živo glasbeno izkušnjo svojih otrok izdatno vlagal.

Fanny in Felix sta imela iste učitelje glasbe in Felix je rad potrdil, da je starejša sestra, ki je pri trinajstih brez not igrala vseh štiriindvajset Bachovih preludijev in fug iz zbirke *Dobro uglašeni klavir*, boljša pianistka. Veliko je tudi javno nastopala, a je po materini smrti skrbela za družino, na oder je prihajala le še priložnostno, je pa zato več skladala. Pri štiriindvajsetih se je poročila s pruskim slikarjem Wilhelmom Henslom, s soprogom skoraj dve leti potovala po Italiji, družinske okoliščine in splošne družbene razmere pa ji trajne močnejše javne navzočnosti v glasbi niso dopuščale in omogočale. Nekaj mesecev pred smrtjo je spoznala skoraj petnajst let mlajšo, takrat že slavno karierno pianistko in prav tako skladateljico Claro Schumann, ko sta pianistki in skladateljici presenečeni ugotovili, da obe hkrati skladata klavirski trio.

Fanny Hensel (Mendelssohn Bartholdy) je zapustila razmeroma obsežen opus, skoraj 500 skladb, miniaturne za klavir, pesmi s klavirjem – danes nenavadno, več njenih opusov so objavili s Felixovim imenom – raznovrstne komorne glasbe, scenske glasbe, kantate in oratorijev, manj pa uporabne cerkvene in druge zborovske glasbe, vse v izdelanem skladateljskem jeziku zgodnjoromantičnega duha. Večino opusa je čas ohranil v rokopisu, redke skladbe so bile natisnjene ali so izšle šele v današnjem času. Kantato **Lobgesang**

Fanny Hensel
(Mendelssohn
Bartholdy), 1829,
Wilhelm Hensel

(*Hvalnica*), ki priča, da je izročilo protestantske kantate po Bachovem zgledu Fanny zelo dobro poznala, je komponirala spomladi leta 1832 za visoka solistična glasova, zbor in polno zaseden orkester. Segla je po treh krajših svetopisemskih odlomkih in nekaj parafraziranih kiticah daljše tradicionalne cerkvene pesmi šlezijskega pastora Johanna Mentzerja. Kantato, ki potrjuje spretno in izdelano skladateljsko pero, uvaja pastoralno ubran uvod orkestra v trojni meri, večdelnemu, vsebinsko in glasbeno razvejanemu zboru sledita recitativ in velikopotezna arija, hvalnico zaokroži bleščeč sklepni zbor, poln spretnih prepletov glasov z nastavki fuge, njegov glasbeni višek pa skladateljica učinkovito razgradi v presenetljiv in pomirjujoč sklep.

VIP

Portret Felixa Mendelssohna Bartholdyja, ki ga je leta 1829 ustvaril James Warren Childe med skladateljevim prvi obiskov v Angliji

Nekatere mladeniške partiture **Felixa Mendelssohna Bartholdyja** še danes veljajo za najboljše in so med najbolj priljubljenimi, njegov opus kot celota pa je nenadomestljiva dediščina glasbe 19. stoletja in glasbe sploh. Vse, kar je deček in mladenič napisal, je bilo povezano z živo glasbeno izkušnjo, vse svoje skladbe je slišal, igral in že kot deček tudi dirigiral. Kot dirigent, organist in pianist je veliko potoval, spoznavanje drugih kulturnih okolij mu je bilo navdih ter dragocena življenjska in glasbena popotnica. Doživel je Francijo in Italijo, bil na Škotskem in v svojem kratkem življenju kar desetkrat v Angliji, v domovini pa je pet let preživel v Berlinu in šest v Leipzigu. Na potovanjih se je srečal z več pomembnimi glasbeniki, Webrom, Chopinom in Lisztom, za najpomembnejše pa je štel srečanje z Rossinijem, zaradi mojstrovega neizmerne glasbenega znanja, je zapisal. Vodil je velike orkestre, spodbujal

glasbenike in delovanje društev, dejavnost znamenitega leipziškega glasbenega združenja Gewandhaus pa je povabljen temeljito prevetрил. Ob vsem je imel pestro družinsko življenje, skrbel za pet otrok in neumorno skladal: dva oratorija, kantate in spevoigre, dvanajst »otroško-mladeniških« in pet »velikih« simfonij, kopico orkestrskih uvertur, devet koncertov in več oblikovno svobodnejših koncertantnih partitur, znamenite *Pesmi brez besed* (istoimenske klavirske miniature je skladala tudi sestra Fanny), množico zborovske glasbe, posvetne in luteranske cerkvene (nekaj sinagogalne zborovske glasbe je še danes del tradicionalne judovske glasbene prakse), pesmi s klavirjem in gledališko-scensko glasbo. Kakšna neverjetna, kako pomembna glasbena zapuščina!

Kantiko **Magnificat v D** (*Moja duša poveljuje Gospoda*) je Mendelssohn komponiral zadnja tedna marca leta 1822, po izkušnji svojih prvih »godalnih« simfonij in koncertov ter prepevanja Bachovih kantat, ko je bil star komaj trinajst let. Sedemdemstavčna skladba za soliste, zbor in orkester kaže osupljivo spretnega skladatelja jasne glasbene misli in izdelanega peresa, ki je slog in skladateljske prijeme svojega vseživljenjskega vzornika Bacha že podrobno poznal, njegovo istoimensko in kantate sploh, mladi mojster pa nas dodatno osupne s prepoznavno glasbo že osebnega sloga in barve, ki ga zaznamuje tudi kasneje, v skladbah vseh zvrsti in oblik.

Ob kvartetu solistov in zboru glasbeno dogajanje vsebinsko dopolnjuje orkester s parom pihal, rogov in trobent s timpani, kot ga je Mendelssohn kasneje uporabljal v mnogih drugih skladbah. Prvi stavek v »kraljevskem« tonovskem načinu D nagovori z bleščečim uvodom orkestra in virtuoznim nadaljevanjem zbora, drugi stavek je razmišljujoča lirska epizoda za sopran solo in tri visoke zborovske glasove, ki jih podpirajo pozorno izbrana glasbila

VIP

orkestra. V tretjem zborovskem stavku izstopa glasbeno slikanje božjega usmiljenja, četrti stavek je virtuozna arija za bas v obliki rondoja, kjer lahko v vseh glasovih spremljamo glasbeni opis nekaterih pomembnih besed in njihovega afekta, sklepne verze kantike pa zaokrožijo spevi soprana, alta in basa in njihov tercet. Kot je bila v podobnih skladbah tudi liturgično-molitvena navada, je Mendelssohn partituro zaokrožil z običajno doksologijo in jo razdelil v dva glasbeno ločena dela. Besedilo je najprej razpredel v živahne imitacije z izdatno podporo orkestra, za sklep pa glasove prepletel v virtuozno četverno fugo, ki ob vsakovrstnih skladateljskih vragolijah šele trinajstletnega mladeniča izzveni v bleščečem »Amen«.

Pred petimi leti umrli **Einojuhani Rautavaara**, najbolj cenjen in najbolj vsestranski finski skladatelj po Sibeliusu, upravičeno sodi med najzanimivejše skladatelje – ne samo vokalne – glasbe našega časa, na področju sodobnega snovanja za človeški glas pa je brez dvoma eden njenih pomembnih stebrov. Doma je bil iz Helsinkov. Študiral je na tamkajšnji, takrat še ne Sibeliusovi akademiji – k slovesu te še danes znamenite ustanove je kot profesor pomembno prispeval tudi slovenski violinist in dirigent Leo Funtek –, nato pa je na pobudo Jeana Sibeliusa na slavni Juilliardovi šoli v New Yorku v bližnjem Tanglewoodu kot štipendist sklada Kusevicki leta 1955 sodeloval s slavnim ameriškim skladateljem Aaronom Coplandom. Najprej se je izpovedoval v slogu novega klasicizma ter se poglobil v dvanajstttonske in serialne tehnike skladanja, kasneje pa se je od slednjih sistemov odvrnil, se vrnil v tehnično preizkušeni svet novega klasicizma, vsebino svoje glasbe pa napolnil z misticizmom in strogim romantizmom pobrucknerjevega kova. Segel je po vseh zvrsteh glasbe, najbolj pa je uspel z operama o slikarju

van Goghu ter menihu in zdravilcu Rasputinu, z osmimi simfonijami, instrumentalnimi koncerti in skladbami za manj običajne zasedbe ter take z nenavadnimi naslovi ali vsebino.

S človeškim glasom, glasbo za zборе in raznovrstnimi pesmimi je bil Rautavaara tesno povezan predvsem v drugi polovici svojega življenja. Večina njegovih skladb je zaradi zapletenega skladateljevega tonskega sveta in razvejenega glasbenega stavka za izvajalce zahteven iziv. Zdi se, da je svoj osebni slog prav v vokalni glasbi, zborovskih skladbah in pesmih, lahko posebej stopnjeval in bogato razvil, ko je segal po zahtevnejši liriki in raznovrstnih liturgičnih besedilih. Sodeloval je z znanimi pevci in zbori, skladateljeva soproga sopranistka je bila večkrat prva izvajalka njegovih pesmi, k prepoznavnosti njegove zborovske glasbe pa je razen finskih zborov prispevalo predvsem sodelovanje z legendarnim švedskim dirigentom Ericom Ericsonom. Številne zborovske partiture, kantatne in brez spremljave ter raznovrstne pesmi so danes antologijska dela ne le vokalne glasbe našega časa. Glasbo Rautavaare smo pri nas začeli spoznavati komaj pred dobrimi dvajsetimi leti. Od takrat je nekaj naših zborov izvajalo priljubljeno *Suito Lorca*, *Lapsimessu* – mašo za otroški zbor in godala ter *Credo*, *Magnificat* in *Prvo elegijo*, na srečanja z drugo njegovo glasbo, orkestralno in komorno, pa še čakamo.

Rautavaarov opus pokaže skladateljevo poznavanje raznovrstne književnosti in povezanost z njo, od staroperzijske poezije, Shakespeara in Lorce – zadnjo skladbo na njegove verze so prvič izvedli leto pred skladateljevo smrtjo v Madridu –, do finskih književnikov in npr. Rilkeja, čigar lirika se zdi, da je skladatelja posebno nagovorila. Uglasbil je Rilkejevo *Prvo elegijo*, pet *Orfejevih sonetov* in izbor drugih pesmi. Štiri pesmi **Die Liebenden** (*Zaljubljenca*) je Rautavaara

VIP

Einojuhani Rautavaara,
foto: Ari Korkala /
Music Finland

zasnoval v skladateljski tehniki dvanajstih enakovrednih poltonov, njihova govorica pa zato ni podrejena zapleteni tehnični zasnovi. Njihovo lirsko sporočilo se naslanja na poznoromantično zvočnost, v kateri v daljavi zaslutimo izročilo pesmi Mahlerja in Straussa. Pesmi je skladatelj komponiral v letih 1958 in 1959, najprej za sopran in klavir, različico za godalni orkester so prvič izvedli zgodaj poleti leta 1961 – v obeh različicah je bila solistka takratna skladateljeva soproga –, kasneje pa je Rautavaara pesmi trikrat preinstrumentiral še za komorni orkester, pihala in godalni kvintet.

Tomaž Faganel

Foto: osebni arhiv

Marko Ozbič

Marko Ozbič se je rodil v Trstu. Po maturi na Liceju Franceta Prešerna in diplomi iz klavirja na tržaškem Konservatoriju za glasbo Giuseppa Tartinija pri Ravlu Kodriču je študiral diriganje pri Urošu Lajovcu ter kompozicijo pri Francisu Burtu in Michaelu Jarrellu na Visoki šoli za glasbo in uprizoritveno umetnost na Dunaju. Leta 1995 je diplomiral iz zborovskega dirigiranja v razredu Güntherja Theuringa.

Na Dunaju je zatem deloval kot kapelnik Dunajskih dečkov in jim dirigiral na več kakor 600 koncertih na turnejah v najprestižnejših koncertnih dvoranah po Evropi, ZDA in Japonskem. Zbor je pripravljal tudi za snemanje pri glasbenih založbah Sony Classical in EMI. Deloval je še kot dirigent in umetniški vodja Zbora Glasbene mladine Dunaj (Wiener Jeunesse-Chor) in z njim pripravil prvo dunajsko izvedbo Pärtovega *Pasijona po Janezu* z znamenito zasedbo The Hilliard Ensemble. Nato je bil pod umetniškim vodstvom Seidžija Ozave dirigent zbora Dunajske državne opere ter soustanovitelj in umetniški vodja njene Operne pevske šole. Zbor je pripravil za nastope v več kakor 70 opernih

VIP

predstavah pod taktirko znamenitih dirigentov, kot so Zubin Mehta, Christian Thielemann, sir Simon Rattle, Daniele Gatti, Riccardo Muti, Marcello Viotti, Fabio Luisi, Semjon Bičkov, Seidži Ozava in drugi. Kot pomočnik zborovskega dirigenta in korepetitor je sodeloval tudi pri produkciji velikih vokalno-instrumentalnih del in oper na Salzburških slavnostnih igrah.

Na Dunaju je ustanovil komorni orkester Ensemble Salieri Wien, ki je pod njegovo taktirko nastopil na številnih koncertih z znamenitimi solisti, kot sta violinist Mario Hossen in baritonist Paul Armin Edelmann; s slednjim so za založbo Oehms Classics posneli zgoščenko *Romanze italiane*. Ansambel je Ozbiču odprl vrata v svet orkestrskega dirigiranja: kot gostujoči dirigent in stalni dirigent zbora je zatem deloval v neapeljski operni hiši San Carlo. Vodil je prvo italijansko izvedbo *Sicilijanskih muz* Hansa Wernerja Henzeja, ob prenovi gledališča leta 2009 pa je pripravil zbor za postavitev Brittnove opere *Peter Grimes* v režiji Roberta Carsena pod taktirko Jeffreyja Tata ter za slavnostni koncert pod taktirko Riccarda Mutija. Istega leta je v Trstu prejel prvo nagrado na Mednarodnem dirigentskem tekmovanju Victorja de Sabate in posebno nagrado, ki so mu jo podelili člani orkestra. Kot asistent maestra Pinchasa Steinberga je v gledališču v Monte Carlu sodeloval pri izvedbi *Florentinske tragedije* Alexandra Zemlinskega in pri produkciji Leoncavallove opere *Glumači*.

Dirigiral je orkestrom v gledališčih San Carlo v Neaplju in Giuseppe Verdi v Trstu, SNG Opera Ljubljana, Finski državni operi in Orkestru Slovenske filharmonije.

Trenutno je stalni zborovodja in gostujoči dirigent Finske državne opere. Sodeluje z opernimi gledališči v Köbenhavnu, Monte Carlu in Lyonu ter z Narodnim centrom za uprizoritveno umetnost v Pekingu. Je gostujoči profesor Akademije za glasbo Sibelius v Helsinkih, kot klavirski korepetitor in docent pa deluje tudi na mojstrskih tečajih za pevce, instrumentaliste in dirigente povsod po Evropi.

baritonist

Foto: Matjaž Tavčar

Jože Vidic

Baritonist **Jože Vidic**, prvak SNG Opera in balet Ljubljana, je študiral petje na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani pri Jelki Stergar ter se izpopolnjeval v opernem studiu ljubljanske Opere SNG pri Karlu Jeriču. Že med študijem je postal član prve zasedbe Slovenskega komornega zbora, zbora ljubljanske Opere SNG ter Komornega zbora Ave. S tem zborom je leta 1994 prejel nagrado Prešernovega sklada.

V letu 2000 je postal stalni član solističnega ansambla SNG Opera in balet Ljubljana. Na odru matičnega gledališča ter gostovanjih doma in po svetu je poustvaril več kot petdeset opernih vlog. Med njimi velja izpostaviti naslednje: *Macbeth* (*Macbeth*), *Jago* (*Otello*), *Ford* (*Falstaff*), *Rigoletto* (*Rigoletto*), *Renato* (*Ples v maskah*), *don Giovanni* (*Don Giovanni*), *Evgenij Onjegin* (*Evgenij Onjegin*), *Lorenzo* (*Črne maske*), *Konrad* (*Renske nimfe*), *Tonio* (*Glumači*), *Figaro* (*Seviljski brivec*), *lord Ashton*

VIP

(*Lucia di Lammermoor*), Orfej (*Orfej in Evridika*), Marcel (*La bohème*), dr. Malatesta (*Don Pasquale*), Escamillo (*Carmen*), Valentin (*Faust*), Veliki svečenik (*Samson in Dalila*), Mož (*Tejrezijeve dojke*), Gruden (*Ljubezen kapital*), Danilo (*Vesela vdova*), Gabriel von Eisenstein (*Netopir*), baron Weps (*Ptičar*), Bob Baker (*Wonderful town*), Samuel (*The pirates of Penzance*).

Kot obetaven mlad pevec je leta 2002 prejel štipendijo Wagnerjevega sklada.

Doma in v tujini se je uveljavil tudi kot koncertni pevec. Nastopa z različnimi orkestri pod vodstvom uglednih domačih in tujih dirigentov v delih od baroka do sodobnosti: *Pasijon po Mateju* in *Pasijon po Janezu J. S. Bacha*, *Jephta*, *Judas Maccabaeus*, *Allegro il pensieroso ed il moderato* in *Mesija* G. F. Händla, *Nelsonova maša* in *Theresienmesse* J. Haydna, *Lazarus* F. Schuberta, *Deveta simfonija* L. van Beethovna, *Osma simfonija* G. Mahlerja, *Nemški rekviem* J. Brahmsa, *Rekviem* M. Durufleja in G. Fauréja, *Golgota* F. Martina, *Hrvaška maša* B. Papandopula, *Pesmi in plesi smrti* M. Musorgskega/D. Šostakoviča, *Carmina burana* C. Orffa, *Simfonija št. 3, »Duma«* B. Arniča, *Maša* D. Maslanke, *Mati* A. Srebotnjaka, *Miti in apokrifi* L. Lebiča, kantata *Dunajski večeri* M. Strmčnika, *Poglavje iz Pasijona Andreja Schusterja* *Drabosnjaka* U. Lajovca idr.

Leta 1996 je postal član vodilne slovenske komorne vokalne skupine Slovenski oktet, s katerim koncertira na mednarodnih festivalih doma in v tujini in je od leta 2008 tudi njegov umetniški vodja.

Baritonist Jože Vidic je nagrajenec Prešernovega sklada (2013) za vloži Lorenza v operi *Črne maske* in Grudna v operi *Ljubezen kapital*.

sopranistka

Polona Plaznik je končala magistrski študij petja na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Matjažu Robavsu. Na tekmovanju TEMSIG je leta 2016 osvojila srebrno priznanje, leta 2019 pa srebrno priznanje in tretjo nagrado. Na mednarodnem pevskem tekmovanju IMMCC Maribor je leta 2018 osvojila zlato priznanje in drugo nagrado, leta 2021 pa zlato priznanje in prvo nagrado. Kot solistka je nastopila ob spremljavi simfoničnih orkestrrov Akademije za glasbo v Ljubljani, SNG Maribor, SNG Opera in balet Ljubljana in Slovenske filharmonije. Predstavila se je z vlogo Ane Jelovšek v slovenski operi *Julija* skladatelja Aleša Makovca, nastopila pa je tudi v slovenski operi *Deklica z vžigalicami* skladateljice Tine Mauko. V letu 2021 je magistrirala z vlogo Kunigunde iz operete *Kandid* Leonarda Bernsteina, za katero je prejela Prešernovo nagrado Akademije za glasbo UL. Je članica Zbora Slovenske filharmonije.

mezzosopranistka

Katarina Lenarčič je študij petja končala na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu Eve Novšak Houška, predtem pa šest razredov petja pri Pii Brodnik. Med študijem je prejela številne nagrade na državnih tekmovanjih mladih slovenskih glasbenikov, med katerimi je bila najpomembnejša prva nagrada v najvišji kategoriji leta 2002. V istem letu je bila polfinalistka mednarodnega pevskega tekmovanja C. A. Seghizzi v Italiji. Predstavila se je na več solističnih recitalih po Sloveniji in z Orkestrom Slovenske filharmonije ter Orkestrom SNG Opera in balet Ljubljana. Od leta 1996 je članica Zbora Slovenske filharmonije. V tem času se je izkazala kot solistka v številnih solističnih vlogah, med drugim tudi v baletni predstavi *Béjart Baleta* na glasbo Gustava Mahlerja v okviru 59. Festivala Ljubljana.

altistka

Darja Vevoda je končala študij glasbene pedagogike na Akademiji za glasbo v Ljubljani. S petjem se je začela ukvarjati na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani pod mentorstvom Doroteje Cestnik Spasić ter se dodatno izpopolnjevala na seminarjih in izobraževanjih. Članica Zbora Slovenske filharmonije je že od same ustanovitve tega profesionalnega sestava, sodelovala pa je tudi v različnih drugih vokalnih zasedbah. Na koncertih Zbora Slovenske filharmonije je večkrat nastopila kot solistka v večjih vokalno-instrumentalnih delih s priznanimi dirigenti (H. Haenchen, T. Kaljuste, K. Putniš, S. Layton, M. Angius).

tenorist

Rok Ferenčak je svojo pevsko pot pričel v MePZ Viva Brežice, z učenjem petja pa v Glasbeni šoli Brežice pri Marjetki Podgoršek Horžen. Končuje študij opernega petja na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu Matjaža Robavsca. Udeležil se je različnih solopevskih seminarjev in se izpopolnjeval na študijski izmenjavi v Litvi pri baritonistu Deividasu Staponkosu. Je član Zbora Slovenske filharmonije, nastopa pa tudi v različnih komornih zasedbah. Veseli ga nastopanje v muzikalih, kot zborist je sodeloval v več projektih SNG Opera in balet Ljubljana. Od leta 2018 je član Slovenskega okteta.

basist

Tomaž Štular je na Akademiji za glasbo v Ljubljani končal študij kontrabasa pri Zoranu Markoviću. med študijem se je začel posvečati tudi solopetju. Od leta 2006 je bil najprej več let član Orkestra, kasneje pa je postal član Zbora Slovenske filharmonije. Do sedaj je pustvaril že več kot 20 pomembnih solističnih opernih vlog tako v domačih gledališčih (SNG Opera in balet Ljubljana, SNG Maribor ...) kot tudi v tujini s priznanimi domačimi in tujimi dirigenti. Nastopa tudi kot koncertni solist z mednarodnimi komornimi zasedbami, Orkestrom in Zborom Slovenske filharmonije ter Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. V sezoni 2021/22 sodeluje s SNG Opera in balet Ljubljana pri predstavah Puccinijeve *Tosce*, Šivičevega *Samoroga* in Donizettijevega *Ljubezenskega napoja*.

Fanny Hensel (Mendelssohn Bartholdy)

Lobgesang

Meine Seele ist stille

Zbor

Ps 62,2-3

Meine Seele ist stille zu Gott, der mir hilft,
denn er ist meine Hoffnung, mein Hort
meine Hilfe und mein Schutz
daß mich kein Fall stürzen wir, wie groß er ist.

Alt, recitativ

Jn 16,21; Vp 8,6

Ein Weib, wenn sie gebieret, so hat sie Treurigkeit,
denn ihre Stunde ist gekommen,
wenn si aber das Kind geboren hat,
denkt sie nicht mehr an die Angst um der Freude willen,
daß der Mensch, zur Welt geboren ist.

Der Herr hat es ihr gegeben,
denn Liebe ist stark wie der Tod
und Eifer ist fest wie die Hölle;
ihre Glut ist feurig und eine Flamme des Herrn.

VIP

Hvalnica

Le k Bogu teži moja duša

Zbor

Slovenski standardni prevod Svetega pisma (SSP)

Le k Bogu teži moja duša, da se pomiri,
od njega je moja rešitev.
Le on je moja skala in moja rešitev,
moja trdnjava: ne bom veliko omahoval.

Alt, recitativ

SSP

Žena na porodu čuti žalost,
ker je prišla njena ura.
Ko pa rodi,
se ne spominja več tesnobe zavoljo veselja,
ker se je človek rodil na svet.

Zakaj močna kakor smrt je ljubezen,
silna kakor podzemlje ljubezenska strast!
Njene strele so ognjene strele,
Gospodov plamen.

Sopran, arija

Po Johannu Mentzerju (1658–1734)

O daß ich tausend Zungen hätte
und einen tausendfachen Mund,
mit allem Wesen um die Wette
lobt ich dann Gott aus Herzensgrund.

O daß ich meine Stimm erschallte
bis dahin, wo die Sonne steht
o daß mein Blut mit Freuden wallte,
so lang es durch die Adern geht;
o wäre jeder Puls ein Dank
und jeder Odem ein Gesang.

Ihr grünen Blätter in den Wäldern
bewegt und regt euch doch mit mir,
ihr zarten Blumen auf den Feldern
verherrlicht Gott durch eure Zier.

Für ihn müßt ihr, für ihn belebet sein.
Ihr grünen Blätter in den Wäldern,
ihr zarten Blumen auf den Feldern,
für ihn müßt ihr belebet sein,
auf stimmet freudig mit mir ein.

Zbor

Johann Mentzer (1658–1734)

Ich will von deiner Güte singen,
so lange sich die Zunge regt,
ich will dir Freudenopfer bringen,
so lange sich mein Herz bewegt;
ja, wenn der Mund wird kraftlos sein,
so stimm ich doch mit Seufzen ein.

Sopran, arija

Prosti prevod Tomaž Faganel

O, ko bi imel tisoč jezikov
in tisočera usta,
bi z vsemi živimi bitji kot za stavo
hvalil Boga iz vsega srca.

O, ko bi moj glas donel
do tja, do koder seže sonce,
o, ko bi moja kri kipela od veselja,
dokler teče po žilah;
o, ko bi bil vsak utrip srca zahvala
in vsak dih pesem.

Vi, zeleni listi v gozdovih,
migljajte torej z menoj,
ve, nežne cvetlice na poljih,
poveličujte Boga s svojim okrasjem.

Zanj, zanj bi morali živeti,
vi, zeleni listi v gozdovih,
ve, nežne cvetlice na poljih,
zanj bi morale živeti,
veselo se mi pridružite.

Zbor

Prosti prevod Tomaž Faganel

O tvoji dobroti hočem prepevati,
dokler se mi jezik premika,
vesele daritve ti hočem prinašati,
dokler mi bije srce;
da, in ko bodo usta brez moči,
bom vendar pritegnil z vzdihom.

Einojuhani Rautavaara

Die Liebenden

Liebes-Lied

Rainer Maria Rilke (1875–1926)

Wie soll ich meine Seele halten, daß
sie nicht an deine rührt? Wie soll ich sie
hinheben über dich zu andern Dingen?
Ach, gerne möcht ich sie bei irgendwas
Verlorenem im Dunkel unterbringen
an einer fremden stillen Stelle, die
nicht weiterschwingt, wenn deine Tiefen schwingen.

Doch alles, was uns anrührt, dich und mich,
nimmt uns zusammen wie ein Bogenstrich,
der aus zwei Saiten eine Stimme zieht.
Auf welches Instrument sind wir gespannt?
Und welcher Spieler hat uns in der Hand?
O süßes Lied.

Der Schauende

Rainer Maria Rilke

Ich sehe den Bäumen die Stürme an,
die aus laugewordenen Tagen
an meine ängstlichen Fenster schlagen,
und höre die Fernen Dinge sagen,
die ich nicht ohne Freund ertragen,
nicht ohne Schwester lieben kann.

Da geht der Sturm, ein Umgestalter,
geht durch den Wald und durch die Zeit,
und alles ist wie ohne Alter:
die Landschaft, wie ein Vers im Psalter,
ist Ernst und Wucht und Ewigkeit.

Wie ist das klein, womit wir ringen,
was mit uns ringt, wie ist das groß;
ließen wir, ähnlicher den Dingen,
uns so vom großen Sturm bezwingen, –
wir würden weit und namenlos.

Zaljubljenca

Ljubezenska

Prevedel Kajetan Kovič

Kako držim naj dušo, da se ne
dotakne tvoje? In kako čez tebe
povzdignem naj med druge jo stvari?
Ah, spraval bi jo rad nekje v temi
pri nečem izgubljenem zunaj sebe,
na kraju, ki se ne zamaje, če
globina tvoja kdaj zavalovi.

In vendar vse, kar se dotakne rok,
naju tesno poveže kakor lok,
ki iz dveh strun prikliče en odmev.
Napeta na godalo sva oba.
Kateri daljni godec nanj igra?
O sladki spev.

Opazovalec

Prosti prevod Tomaž Faganel

Dreves nevihte opazujem,
ki iz dni, ki so postali mlačni,
udarjajo ob moja plaha okna,
in daljave slišim govoriti stvari,
ki jih ne morem prenesti brez prijatelja,
ne ljubiti brez sestre.

Prihaja vihar, preoblikovalec,
skozi gozd gre in skozi čas,
in vse je kakor brez starósti:
pokrajina, kot verz iz zbirke pesmi,
je resnoba in sila in večnost.

Kako je majhno, s čimer se spopadamo,
kako veliko je, kar se spopada z nami;
pustili smo se, bolj podobni stvarem,
tako premagati velikemu viharju, –
postali bi oddaljeni in brezimni.

Was wir besiegen, ist das Kleine,
und der Erfolg selbst macht uns klein.
Das Ewige und Ungemeine
will nicht von uns gebogen sein.
Das ist der Engel, der den Ringern
des Alten Testaments erschien:
wenn seiner Widersacher Sehnen
im Kampfe sich metallen dehnen,
fühlt er sie unter seinen Fingern
wie Saiten tiefer Melodien.

Wen dieser Engel überwand,
welcher so oft auf Kampf verzichtet,
der geht gerecht und aufgerichtet
groß aus jener harten Hand,
die sich, wie formend, an ihn schmiegte.
Die Siege laden ihn nicht ein.
Sein Wachstum ist: der Tiefbesiegte
von immer Größerem zu sein.

Die Liebende

Rainer Maria Rilke

Das ist mein Fenster. Eben
bin ich so sanft erwacht.
Ich dachte, ich würde schweben.
Bis wohin reicht mein Leben,
und wo beginnt die Nacht?

Ich könnte meinen, alles
wäre noch Ich ringsum;
durchsichtig wie eines Kristalles
Tiefe, verdunkelt, stumm.

Ich könnte auch noch die Sterne
fassen in mir, so groß
scheint mir mein Herz; so gerne
ließ es ihn wieder los

den ich vielleicht zu lieben,
vielleicht zu halten begann.
Fremd, wie niebeschrieben
sieht mich mein Schicksal an.

Kar premagamo, je majhno,
in sam uspeh nas naredi majhne.
Večno in izredno
se nam ne pusti upogniti.
To je angel, ki se je prikazal
starozaveznim borilcem:
ko se kite njegovih nasprotnikov
kovinsko nategnejo v boju,
jih čuti pod prsti
kot strune globokih melodij.

Kogar je premagal ta angel,
ki se boju tako pogosto odreka,
ta je pravičen in hodi pokončno,
velik je, iz one trde roke,
ki se je, kot da bi ga oblikovala, prilegla nanj.
Zmage ga ne vabijo.
Njegova rast je: biti veliki premaganec
nečesa vedno večjega.

Zaljubljenka

Prosti prevod Tomaž Faganel

To je moje okno. Sem ravno
nežno se zbudila.
Pomislila sem, da bom oblebdela.
Do kod sega moje življenje
in kje se začne noč?

Zdelo bi se mi lahko, da
vsenaokrog sem jaz;
prosojna kot globina
kristala, zatemnjena, nema.

Še zvezde v sebi
bi lahko prijela, tako veliko
se mi zdi moje srce; tako rado
bi ga spet pustilo oditi,

tistega, ki sem ga morda začela ljubiti,
morda ohranjati pri sebi.
Tuja, kot še nikoli opisana
se mi zdi moja usoda.

Was bin ich unter diese
Unendlichkeit gelegt,
duftend wie eine Wiese,
hin und her bewegt,

rufend zugleich und bange,
daß einer den Ruf vernimmt,
und zum Untergange
in einem Andern bestimmt.

Der Tod der Geliebten

Rainer Maria Rilke

Er wußte nur vom Tod was alle wissen:
daß er uns nimmt und in das Stumme stößt.
Als aber sie, nicht von ihm fortgerissen,
nein, leis aus seinen Augen ausgelöst,

hinüberglitt zu unbekanntem Schatten,
und als er fühlte, daß sie drüben nun
wie einen Mond ihr Mädchenlächeln hatten
und ihre Weise wohlzutun:

da wurden ihm die Toten so bekannt,
als wäre er durch sie mit einem jeden
ganz nah verwandt; er ließ die andern reden

und glaubte nicht und nannte jenes Land
das gutgelegene, das immersüße -.
Und tastete es ab für ihre Füße.

Kaj sem, postavljena
pred to neskončnost,
dišim kot travnik,
ki se giblje sem in tja,

ki hkrati kliče in trepeče,
da bo nekdo zaslišal klic
in da je izbran,
da bo potonil v drugem.

Smrt ljubice

Prevedel Kajetan Kovič

Poznal je smrt, kot jo poznamo vsi:
da vzame nas in pahne v onemelost.
Ko pa je ona šla in se je zdelo,
da je samo zdrsela iz oči

in med nežne sence prestopila,
in ko začutil je, da sta se zdaj
njena milina in smehljaj
na drugo stran kot mesec preselila:

so mu postali mrtvi čudno znani,
kot da jim je v sorodu preko nje;
in ni verjel, kar govore ljudje,

in vedel, da leži na oni strani
dežela vseh sladkosti in dobrot –.
In je za njene noge zgladil pot.

Felix Mendelssohn Bartholdy

Magnificat

Lk 1,47-55; Doksologija

Zbor

Magnificat anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.

Sopran, zbor

Quia respexit humilitatem ancillae suae:
Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est:
et sanctum nomen eius.

Zbor

Et misericordia eius in progenies
et progenies timentibus eum.

Bas, arija

Fecit potentiam in brachio suo:
dispersit superbos mente cordis sui.

Tercet – sopran, alt, bas

Deposuit potentes de sede: et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis:
et divites dimisit inanes.
Suscepit Israel puerum suum:
recordatus misericordiae suae.
Sicut locutus est ad patres nostros:
Abraham, et semini eius in saecula.

Soli, zbor

Glória Patri, et Fílio, et Spiritui Sancto.

Zbor

Sicut erat in principio,
et nunc, et semper, et in saecula saeculorum.
Amen.

Moja duša poveličuje Gospoda

SSP

Zbor

Moja duša poveličuje Gospoda,
moje srce se raduje v Bogu, mojem Odrešeniku.

Kajti ozrl se je na nizkost svoje služabnice.
Glej, odslej me bodo blagrovali vsi rodovi,
kajti velike reči mi je storil Mogočni
in njegovo ime je sveto.

Zbor

Njegovo usmiljenje je iz roda v rod
nad njimi, ki se ga bojijo.

Bas, arija

Moč je pokazal s svojo roko, razkropil je tiste,
ki so ošabni v mislih svojega srca.

Tercet – sopran, alt, bas

Mogočne je vrgel s prestolov in povišal je nizke.
Lačne je napolnil z dobrotami
in bogate je odpustil prazne.
Zavzel se je za svojega služabnika Izraela
in se spomnil usmiljenja;
kakor je govoril našim očetom:
Abrahamu in njegovemu potomstvu na veke.

Soli, zbor

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

Zbor

Kakor je bilo v začetku,
tako zdaj in vselej in vekomaj.
Amen.

Le Concert Spirituel

14. januar 2022 ob 19.30

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent

Spored Rameau | Leclair | Saint-Georges | Gossec

Les Nations

21. januar 2022 ob 19.30

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent

Spored

Fritz | Giornovich | Rameau | Almeida | Telemann

Zgodba o baročni modi

(DA! 3)

22. januar 2022 ob 11.00

Orkester Slovenske filharmonije

Bojan Čičić dirigent

Žiga Faganel violina

Franci Krevh, Urška Bernik povezovalca

Spored

Almeida | Telemann | Rameau

Nakup vstopnic

blagajna Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10, 1000 Ljubljana

med delavniki od 11. do 13. in od 15. do 17. ure

ter uro pred koncertom

T +386 1 24 10 800, E info@filharmonija.si

spletna prodaja

<https://filharmonija.kupikarto.si>

www.filharmonija.si

Filharmonični
festival

7 baročne glasbe

Dvorana Marjana Kozine

Slovenska filharmonija

januar 2022

À la Händel

(VIP 3, Otvoritev 5. Zimskega festivala)

28. januar 2022 ob 19.30

**Zbor in Orkester
Slovenske filharmonije**

Bart Van Reyn dirigent

Julia Doyle sopran

Griet De Geyter sopran

Barbara Kozelj mezzosopran

Spored

Bach | Ferrandini | Händel

Nakup vstopnic

spletna prodaja
ljubljanafestival.si

blagajna Križank

na Petrolovih bencinskih servisih in
ostalih prodajnih mestih Eventim
po Sloveniji

Novoletni koncert

1. januar 2022 ob 18.00

Gallusova dvorana

Cankarjev dom

**Orkester
Slovenske
filharmonije**

George Pehlivanian
dirigent

slovenska
filharmonija

cankarjev dom

Informacijsko središče
in prodaja vstopnic CD
(podhod Maxija)

E vstopnice@cd-cc.si

T 01 2417 299

www.cd-cc.si

Pokroviteljica

Lekarna
Ljubljana

slovenska
filharmonija

Slovenska filharmonija – Academia philharmonicorum

@slofilharmonija

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na **info@filharmonija.si**.

Koncertni list Slovenske filharmonije
Vokalno-instrumentalni program – VIP 2
Izdala: Slovenska filharmonija
Direktor in umetniški vodja OSF: Matej Šarc
Umetniški vodja ZSF: Gregor Klančič
Avtor spremne besede in
urednik besedil skladb: Tomaž Faganel
Jezikovni pregled: Tanja Svenšek
Oblikovanje: Sliced
Prelom: Vlado Trifkovič
Tisk: Birografika Bori, Ljubljana
Naklada: 200 izvodov

Ljubljana, december 2021

Redakcija koncertnega lista je bila končana 15. decembra 2021.

ISSN 2350-5117

ARS

V sodelovanju s programom Ars – 3. programom Radia Slovenija.

Medijski pokrovitelj:

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
F +386 1 2410 900
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

Ustanoviteljica Slovenske filharmonije je Vlada Republike Slovenije.
Dejavnost Slovenske filharmonije financira Ministrstvo za kulturo.